

WYKORZYSTANIE PRODUKTU REGIONALNEGO BRUTTO W MIĘDZYREGIONALNEJ ANALIZIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO (NA PRZYKŁADZIE UKRAINY)

Ruslan Motoryn (ORCID: 0000-0001-9344-2315)

Wydział Zarządzania
Politechnika Lubelska
e-mail: motoryn@i.ua

Streszczenie: Artykuł pokazuje możliwości wykorzystania produktu regionalnego brutto w międzyregionalnej analizie rozwoju gospodarczego (na przykładzie Ukrainy). Analiza ta została przeprowadzona przy użyciu wskaźników systemu rachunków narodowych. Natomiast analiza międzyregionalna przeprowadzona na podstawie danych z rachunków narodowych Ukrainy. Zwrócono uwagę na problem miejsca i roli regionów w gospodarce kraju, efektywności produkcji, oraz znaczenia branży w gospodarce regionu. Przeprowadzono również analizę dynamiki i struktury produktu regionalnego brutto Ukrainy.

Słowa kluczowe: międzyregionalna analiza, produkt regionalny brutto, podejścia metodyczne

JEL classification: O18, R11

WSTĘP

Analiza rozwoju gospodarczego regionów jest konieczna dla organów administracji państwowej i samorządowej, zarówno na poziomie regionalnym, jak i centralnym, w celu rozwiązania problemów związanych z rozwojem i realizacją gospodarczej polityki regionalnej.

W tym celu ważne jest zidentyfikowanie wskaźników, których obliczenia stanowią podstawę analizy ekonomicznej na poziomie regionalnym. Mają one względnie ograniczony zasięg w porównaniu do wskaźników w całym kraju, ale w przypadku ich zastosowania obowiązują te same podstawowe zasady.

Według V. Keretsmana [Keretsman 2004], rozwój regionalny, który jest interpretowany w kategoriach orientacji społecznej, trwałości i równowagi wymaga odpowiedniej informacji i oprogramowania analitycznego, które powinny być źródłem systemów informacyjnych, które współpracują i wzajemnie się uzupełniają. V. Kolesnik [Kolesnik 2008] podkreśla, że rozwój regionalnych danych statystycznych jest przeprowadzany w kontekście zadań, aby zaspokoić potrzeby bezpieczeństwa informacji i regionalnych celów statystyki. Ich wdrożenie przyczyni się do poprawy jakości ram statystycznych i zaspokojenia potrzeb bezpieczeństwa informacyjnego. I. Verbitsky [Verbitsky 2008] twierdzi, że "obecny system wskaźników pozwala ogólnie scharakteryzować treść głównych procesów społeczno-gospodarczych...". Jednak niektóre kategorie danych statystycznych, szczególnie te, które charakteryzują dzisiejszy potencjał społeczno-kulturowy regionów, są wykorzystywane tylko w ograniczonym zakresie. Bardzo interesująca praca metodyczna ilustrująca wskaźniki na poziomie regionalnym została opublikowana w 1969 roku [Moody, Puffer 1969]. A. Zhandarow i F. Schiller sugerują ocenę sytuacji gospodarczej w regionie za pomocą siedmiu wskaźników: minimum egzystencji na jednego mieszkańca; średnie wynagrodzenie (w tym świadczenia socjalne), zaległe zobowiązania do zapłaty na mieszkańca, wskaźnik przestępczości na 100 tys. osób, zaległości płacowe na mieszkańca, stopa bezrobocia, stosunek liczby bezrobotnych do liczby wolnych miejsc pracy (można znaleźć w pracy L. Antonyuk, V. Satsik [Antonyuk, Satsik 2011]). Moim zdaniem taki system wskaźników może jedynie określać poziom rozwoju sektora socjalnego i rynku konsumenckiego, a nie ogólną sytuację gospodarczą w regionie.

Celem pracy jest przedstawienie systemu wskaźników rozwoju regionalnego Ukrainy w międzyregionalnej analizie rozwoju gospodarczego.

METODA BADAWCZA

Rozważmy wskaźniki, obliczenia których stanowią podstawę do analizy makroekonomicznej na poziomie regionalnym. Wskaźniki te mają stosunkowo ograniczony zakres w porównaniu do całego kraju, ale w przypadku ich zastosowania stosuje się te same podstawowe podejścia.

Poziom rozwoju gospodarczego w regionie, miejsce w gospodarce kraju oraz wzrost gospodarczy są ważnymi obszarami dla takiej analizy. Produkt regionalny brutto (PRB) jest ogólnym wskaźnikiem rozwoju regionu. Podobnie, PKB stanowi wartość końcowych towarów i usług wytwarzanych przez podmioty gospodarcze w regionie i odzwierciedla wyniki ich działalności. Wielkość PRB w cenach bieżących charakteryzuje skalę gospodarki regionu, a wskaźnik wolumenu fizycznego jest dynamiką jego rozwoju. Należy podkreślić, że PRB nie jest wskaźnikiem do analizy poziomu życia ludności (w tym celu bardziej odpowiedni jest dochód do dyspozycji brutto gospodarstw domowych).

Tabela 1 zawiera wykaz i krótko opisuje wskaźniki, które mogą być opracowane na podstawie obliczeń PRB i wykorzystane do ekonomicznej analizy

poziomu rozwoju gospodarczego, miejsca regionów w gospodarce kraju oraz wzrostu gospodarczego na poziomie regionalnym. Do analizy miejsca i roli regionów w gospodarce kraju wykorzystuje się dane dotyczące udziału regionów PRB w PKB (lub całkowitej kwoty PRB).

Tabela 1. Poziom rozwoju gospodarczego, miejsce w gospodarce kraju, wzrost gospodarczy

Nazwa wskaźników	Jednostki miary
Produkt regionalny brutto (PRB)	<ul style="list-style-type: none"> • wielkości bezwzględne (mld. UAH) • indeksy wolumenu fizycznego (%) • udział w PKB (%)
PRB na 1 osobę	<ul style="list-style-type: none"> • bezwzględne wielkości (tys. UAH) • indeksy wolumenu fizycznego (%) • stosunek do średniego poziomu (%)
PRB na 1 pracownika	<ul style="list-style-type: none"> • bezwzględne wielkości (tys. UAH) • indeksy wolumenu fizycznego (%) • stosunek do średniego poziomu (%)

Źródło: opracowanie własne

Określenie kierunku, dynamiki i struktury produkcji (dla regionu jako całości i według branży) jest następnym kierunkiem analizy (tabela 2). W analizie znaczenia przemysłu w gospodarce regionu wykorzystywane są dane w cenach bieżących w sektorowej strukturze produkcji i wartości dodanej brutto. Dane te, podawane przez wiele lat w cenach stałych, mogą ujawnić tendencje zmian w sektorowej strukturze produkcji w regionie, a także proporcje między produkcją towarów i usług, w tym rynkowych i nierynkowych. Aby uzyskać bardziej szczegółową charakterystykę produkcji, konieczne jest wykorzystanie wskaźników branżowych, które umożliwiają powiązanie wskaźników regionalnych z danymi dotyczącymi grup przedsiębiorstw, rodzajów towarów i innych (patrz tabela 2).

Tabela 2. Wielkość, dynamika i struktura produkcji (dla regionu jako całości i według branż)

Nazwa wskaźników	Jednostki miary
PRB jako suma branż o wartości dodanej brutto (WDB)	<ul style="list-style-type: none"> • bezwzględne wielkości (mld UAH) • struktura (w % do całości) • indeksy wolumenu fizycznego (%)
Udział bezpośrednio nieobserwowanych działań w PRB (WDB)	%
Produkcja globalna	<ul style="list-style-type: none"> • bezwzględne wielkości (mld UAH) • struktura (w % do całości) • indeksy wolumenu fizycznego (%)
Struktura wartości produkcji globalnej: <ul style="list-style-type: none"> • Zużycie pośrednie • Koszty związane z zatrudnieniem • Podatki związane z produkcją i importem netto • Nadwyżka operacyjna brutto/dochód mieszany • Zużycie środków trwałych • Nadwyżka operacyjna netto/dochód mieszany 	<ul style="list-style-type: none"> • bezwzględne wielkości (mld UAH) • struktura (w % do całości)

Nazwa wskaźników	Jednostki miary
Udział bezpośrednio nieobserwowanych działań w produkcji globalnej	%
Zużycie pośrednie według rodzajów towarów i usług	<ul style="list-style-type: none"> • bezwzględne wielkości (mld UAH) • struktura (w % do całości) • indeksy wolumenu fizycznego (%)

Źródło: opracowanie własne

Porównanie struktury i dynamiki produkcji globalnej, zużycia pośredniego i wartości dodanej w cenach bieżących i stałych brutto pozwala określić w jakim stopniu wzrost (spadek) produkcji w branżach odbywa się przez zmianę ze względu na zmiany wielkości produkcji i cen. Porównanie dwóch regionów dla analitycznych grup towarów i komponentów PRB można określić za pomocą tradycyjnych formuł Paascha i Laspeyres'a. Aby uzyskać więcej dogłębnej analizy wpływu zmian cen na dynamikę produkcji w niektórych sektorach, należy porównać za pomocą statystyki, jak zmieniają się z jednej strony ceny wyrobów gotowych w sektorach, a z drugiej, ceny surowców, paliw i energii, usług transportowych.

Aby przeanalizować dynamikę lub strukturę dla regionalnych porównań należy użyć wskaźniki zmian strukturalnych:

1. Współczynnik zmian strukturalnych

$$K_1 = \frac{\sum |V_{1i} - V_{0i}|}{n}$$

2. Kwadratowy współczynnik stosunkowych zmian strukturalnych

$$K_2 = \sqrt{\frac{\sum |V_{1i} - V_{0i}|^2}{n}}$$

K_1 i K_2 pozwalają porównać zmiany w strukturze populacji w ciągu kilku lat.

3. Integralny współczynnik zmian strukturalnych Gateva

$$Kg = \sqrt{\frac{\sum (V_{1i} - V_{0i})^2}{\sum V_{1i}^2 + V_{0i}^2}}$$

gdzie: V_{1i} , V_{0i} - udział i -ej części populacji, odpowiednio w bieżącym i początkowym okresie, n - liczba elementów struktury zbiorowości.

Współczynnik Gateva waha się od -1 do 1. Jeżeli współczynnik jest bliski 0 – oznacza to niewielkie zmiany strukturalne, jeśli jest bliski [1] - struktura jest znacznie zmieniona.

Konkurencyjność przemysłowa regionu determinowana jest umiejętnościami i ich wdrażaniem w powiązaniu z technologiami, inwestycjami w regionie, jakością

dostępnego kapitału fizycznego, jak i poziomem rozwoju struktur gospodarczych sieci regionalnej [Антонюк , Сацик 2011].

Ważnym obszarem analizy jest również porównywanie efektywności produkcji (zarówno dla regionu jako całości, jak i branży). Do międzyregionalnej analizy wydajności produkcji można użyć PRB na 1 pracownika. Jego wielkość w cenach bieżących, która charakteryzuje poziom wydajności pracy, można porównać ze średnim poziomem dla kraju i innych regionów, a także w różnych branżach. PRB na 1 pracownika w cenach stałych wykorzystuje się do analizy dynamiki wydajności pracy, wyłączając wpływ zmian cen. Taką analizę należy przeprowadzić w gałęziach przemysłu, z określeniem konkretnych czynników, które wpływają na dynamikę wydajności pracy (na przykład przywrócenie środków trwałych, wprowadzenie nowych technologii itp.). W tym przypadku celowe jest również wykorzystanie wskaźnika produktywności kapitału (PRB na jednostkę środków trwałych).

Tabela 3. Efektywność produkcji (dla regionu jako całości i według branży)

Nazwa wskaźników	Jednostki miary
Wydajność pracy (PRB lub WDB przy stałych cenach na 1 pracownika lub na 1 roboczogodzinę)	Stopa wzrostu (%)
Produktywność kapitału (PRB lub WDB w cenach stałych za jednostkowy koszt rzeczowych aktywów trwałych (lub inwestycje kapitałowe) średnio w danym okresie)	Stopa wzrostu (%)
Udział zużycia pośredniego w produkcji globalnej	%
Zawartość metalu w PRB lub w WDB (stosunek ilości zużytego metalu w kategoriach fizycznych do PRB lub WDB)	-Bezwzględne objętości (tony na PRB lub WDB) -Stopa wzrostu (%)
Energochłonność PRB lub WDB (stosunek ilości zużytej energii w kategoriach fizycznych do PRB lub WDB)	- Bezwzględne objętości (kWh na PRB lub WDB) -Stopa wzrostu (%)

Źródło: opracowanie własne

Udział zużycia pośredniego w produkcji globalnej charakteryzuje względną wartość kosztów produkcji towarów i usług pośrednich. W przypadku zastosowania w analizie tego wskaźnika powinny być uwzględniane obiektywne różnice pomiędzy sektorami ze względów technologicznych i regionalnych. Jeżeli analiza przeprowadzona była w przemyśle, to jest wskazane, aby uzupełnić jej wydajność energochłonności PRB i zawartość metalu w PRB.

Dodatkowym obszarem analizy jest analiza porównawcza generowania dochodów dla podmiotów gospodarczych (dla regionu jako całości i według branży). Analiza generowania dochodu oparta jest na danych o strukturze PRB według rodzajów dochodów w cenach bieżących:

- Koszty związane z zatrudnieniem:
 - płace,

- składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców;
- Podatki netto od produkcji i importu (inne podatki netto od produkcji);
- Nadwyżka operacyjna brutto/dochód mieszany brutto;
- Zużycie środków trwałych;
- Nadwyżka operacyjna netto/dochód mieszany.

Tabela 4. Generowanie dochodów (dla regionu jako całości i według branży)

Nazwa wskaźników	Jednostki miary
PRB (WDB) według rodzaju dochodu: - koszty związane z zatrudnieniem, w tym: płace składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców - podatki netto od produkcji i importu (inne podatki netto od produkcji) - nadwyżka operacyjna brutto, dochód mieszany brutto - zużycie środków trwałych - nadwyżka operacyjna netto/dochód mieszany	- bezwzględne wielkości (mld UAH) - struktura (w % do całości)
Stosunek między wynagrodzeniem a nadwyżką operacyjną brutto	%
Stosunek między podatkami i subsydiami	%

Źródło: opracowanie własne

Dane te pozwalają nam prześledzić, w jaki sposób dochody generowane w wyniku działalności przemysłowej w regionie jako całości, a także w niektórych sektorach są rozdzielane pomiędzy pracowników najemnych (wynagrodzenia), przedsiębiorstwa (zysk) i przedsiębiorstwa spoza sektora przedsiębiorstw (dochody mieszane). Wskaźniki można porównywać między branżami zarówno wewnątrz regionu, jak i między regionami.

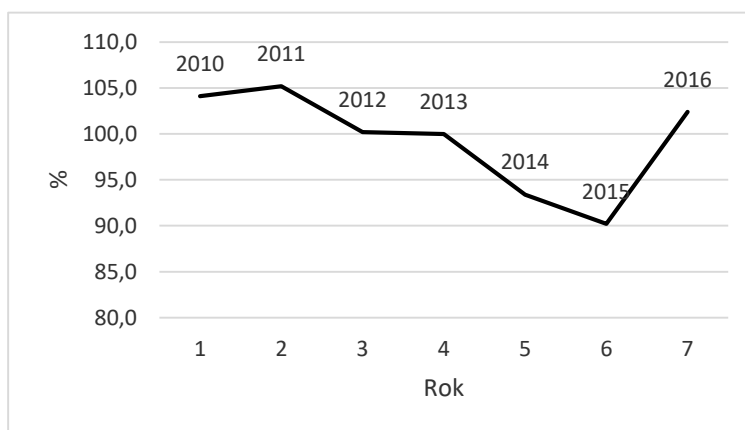
WYNIKI BADAŃ

Istniejąca baza informacji na temat statystyki regionalnej na Ukrainie nie pozwala na pełne wdrożenie systemu wskaźników zaproponowanych powyżej. Poniżej znajduje się analiza regionalna dostępnych danych statystycznych Ukrainy.

Poziom rozwoju gospodarczego, miejsce w gospodarce kraju, wzrost gospodarczy

Jak widać z danych na rysunku 1 zmiany produktu regionalnego brutto Ukrainy z biegiem lat nie są równomierne. Indeksy wolumenu produktu regionalnego brutto Ukrainy w latach 2010-2016 charakteryzują dynamikę PRB jako niestabilną. Po niewielkim wzroście w 2011 r. nastąpił znaczny spadek tego wskaźnika w ciągu 4 lat do 2015 r. Następnie w 2016 r., obserwujemy znaczny wzrost PRB na Ukrainie. Produkt regionalny brutto Ukrainy w 2016 r. wyniósł więcej niż 2 trylony hrywien (tabela 5). Jeśli przeliczyć PRB na ceny z poprzedniego roku byłoby to o 9,8% mniej. PRB na 1 osobę w tym roku wynosiło 55,9 tysięcy UAH, a PRB na 1 pracownika - 146,5 tysięcy UAH. Pierwsze miejsce w produkcji wartości dodanej brutto zajmuje Kijów - 559140 milionów UAH (23,4% łącznego PKB Ukrainy) w 2016 roku.

Rysunek 1. Indeks wolumenu produktu regionalnego brutto Ukrainy w latach 2010-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Służby Statystyki Ukrainy www.ukrstat.gov.ua

Jest to naturalne, ponieważ Kijów - stolica Ukrainy, jest najbardziej rozwiniętym miastem pod względem finansowym, przemysłowym, handlowym i kulturalnym. Tu znajdują się główne obiekty w różnych sektorach gospodarki i finansów, które wytwarzają towary i usługi. W tabeli 5 uwzględniono pierwszych sześć najbardziej rozwiniętych gospodarczo regionów, w których są zlokalizowane duże ośrodki przemysłowe (przemysł należy do najlepszych branż wytwarzających PKB Ukrainy) - Donieckaya, Dniepropietrowskaya, Charkówskaya, Kijówskaya i Odesskaya oblasti. Przyczynami tej sytuacji są wyższe wskaźniki wydajności pracy i kapitału w tych regionach. Ostatnie miejsca należą do Czerniowckaya i Tarnopolskaya oblasti, które praktycznie nie są zaangażowane w działalność

produkcyjną i mają charakter ośrodków rekreacyjnych, i oblas Ługańskaya, w którym odbywa się akcja wojskowa.

Inaczej wygląda region pod względem PRB na 1 osobę w 2016 roku, który charakteryzuje standard życia mieszkańców regionu (zakładając sprawiedliwy podział dochodów). Na pierwszym miejscu był Kijów - 191736 UAH. (ponad 3 razy wyższa niż średnia dla Ukrainy). Na drugim miejscu znalazł się Poltavski region - 81145 UAH. (w 1,5 razy większa w porównaniu do średniej dla Ukrainy), a na 3 miejscu był Dnipropetrovski region, ze wskaźnikiem 75396 UAH. Ostatnie trzy regiony dla tego wskaźnika: Ługański region - 14251 UAH. (4 razy niższe niż średnia dla Ukrainy), Czerniowiecki region - 36585 UAH. Zakarpacki region - 25727 UAH. Możemy tu zauważyć, że udział gospodarstw domowych w regionach z dochodami miesięcznie poniżej średniego poziomu dochodów pieniężnych w Ukrainie wahał się od 61,9% w Kijowie i do 56,8% w regionie Zakarpacki i poniżej faktycznego minimum egzystencji z 40,5% w Chernovetskimi Regionie do 69,4% w regionie.

Tabela 5. Produkt regionalny brutto Ukrainy w 2016 roku (w rzeczywistych cenach)

Regiony	Ogólnie		Na 1 osobę		Na 1 pracownika	Na 1 UAH inwestycje kapitałowe	Udział zużycia pośredniego w produkcji globalnej
	mln UAH	% od całości	UAH	Ukraina 100%	tys. UAH	UAH	%
Ukraina	2385367	100,0	55899	100,0	146,5	6,6	60
Autonomiczna Republika Krymu	
oblast							
Winnickaya	74411	3,1	46615	83	112,9	9,0	63
Wołyńskaya	35744	1,5	34310	61	93,5	5,6	58
Dnipropetrovskaya	244478	10,2	75396	135	171,5	7,4	64
Donieckaya	137500	5,8	32318	58	183,7	11,6	67
Zhytomyrskaya	47919	2,0	38520	69	94,4	8,6	58
Zakarpackaya	32390	1,4	25727	46	64,1	6,9	54
Zaporozhskaya	104323	4,4	59729	107	142,0	9,4	66
Iwano-Frankowskaya	51404	2,2	37220	67	92,3	6,5	58
Kievskaya	128638	5,4	74216	133	174,7	3,9	61
Kirowogradskay	46021	1,9	47469	85	122,5	7,2	58
Ługańskaya	31356	1,3	14251	25	105,0	7,6	63
Lwówskaya	114842	4,8	45319	81	109,7	6,2	56
Nikolaevskaya	57815	2,5	50091	90	116,1	5,9	59
Odesskaya	119800	5,0	50159	90	119,7	7,2	58
Poltavskaya	116272	4,9	81145	145	203,8	7,6	58
Rówenskaya	39469	1,7	33958	61	83,2	9,1	58
Sumskaya	46287	1,9	41741	75	96,7	8,0	57
Tarnopolskaya	31072	1,3	29247	52	76,2	6,4	58
Charkówskaya	154871	6,5	57150	102	125,2	9,4	59
Khersonskaya	38743	1,6	36585	65	87,9	8,4	58
Chmielnickaya	48859	2,0	37881	68	95,8	5,4	60
Czerkasskaya	59412	2,5	48025	86	114,8	9,1	63
Czernioweskaya	21239	0,9	23365	42	56,5	8,0	54

Regiony	Ogólnie		Na 1 osobę		Na 1 pracownika	Na 1 UAH inwestycje kapitałowe	Udział zużycia pośredniego w produkcji globalnej
	mln UAH	% od całości	UAH	Ukraina 100%	tys. UAH	UAH	%
Czernihówska	43362	1,8	41726	75	102,1	8,2	57
miasta							
Kijów	559140	23,4	191736	343	409,8	5,3	57
Sewastopol	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Służby Statystyki Ukrainy

Oznacza to, że im biedniejszy region, tym mniej jest gospodarstw domowych, których dochody gotówkowe są niższe niż faktyczne minimum egzystencji.

Wielkość, dynamika i struktura produkcji

Struktura regionalna PRB przez 2 lata po rewolucji godności w 2016 roku w porównaniu z 2014 rokiem nie zmieniła się znacząco. Współczynnik zmian strukturalnych równa się 0,312 (3,1%). Dla porównania, w latach 2012-2014 współczynnik ten był wyższy (8,5%). Zmiany w strukturze PRB w latach 2012-2014 wystąpiły głównie ze względu na spadek udziału PRB Donieckiego i Ługańskiego, regionów w których odbywa się akcja wojskowa oraz wzrasta udział regionów Dniepropietrowsktgo i Kijowa, gdzie wielu uchodźców wyprowadziło się ze strefy wojennej na wschodzie Ukrainy.

Produkcja globalna, która pokazuje ogólne wyniki produkcji na Ukrainie, systematycznie wzrasta od 2000 do 2016 r., z wyjątkiem roku kryzysu 2008. Struktura regionalna produkcji globalnej w 2016 r. jest następująca: na pierwszym miejscu wśród regionów był Kijów - 1123823 mln UAH, czyli prawie 6 razy więcej niż średnia dla Ukrainy, na drugim miejscu był region Dniepropietrowskij - 544816 mln UAH, który jest 2,5 razy wyższy niż średnia dla Ukrainy, na trzecim miejscu był region Donieckij, ze wskaźnikiem 324178 UAH. Ostatnie trzy regiony dla tego wskaźnika: Czerniowieckij - 43068 mln UAH (prawie 5 razy niższy niż średnia dla Ukrainy), Zakarpackij - 63914 mln UAH Tarnopolskij- 66046 mln UAH.

Efektywność produkcji

Wskaźnik udziału zużycia pośredniego w produkcji globalnej, który charakteryzuje względną wartość kosztów produkcji towarów i usług pośrednich (materiałochłonność), różni się istotnie w zależności od regionu. Najwyższy jej poziom obserwowany w 2016 roku w regionach uprzemysłowionych (Dniepropietrowsk, Donieck, Zaporizhzhya, region Luhansk), natomiast najniższy - w regionach zdominowanych przez usługi (Kijów, Lwowski, Zakarpackij). Wysoka wydajność pracy była w regionach - Kijów, Połtawskij, Donieckij i Dniepropietrowskij, a niskie poziomy obserwowane w 2016 w regionach: Chernovetskij, Zakarpaciaji Tarnopolskij. Najwyższe wskaźniki wydajności

kapitału zaobserwowano w 2016 roku w regionach: Donieckemu, Zaporozhskemu, Charkówskiemu, natomiast najniższy - w regionach Kijów i Chmielnickiemu.

PODSUMOWANIE

Zgodnie z wynikami analizy na poziomie regionalnym, możliwe jest wyciągnięcie wniosków i sugestii:

- po pierwsze, wykorzystanie metodologii obliczania PRB na poziomie regionalnym jest okazją do uzyskania danych na temat istotnych proporcji i tendencji rozwoju gospodarczego samych regionów, do przeprowadzenia dogłębnej analizy porównawczej;
- po drugie, obliczone wskaźniki nie tylko określają fakty, ale także dają możliwość poznania przyczyn zmian, oceny wpływu czynników i przewidywania rozwoju zjawisk w przyszłości;
- po trzecie, konieczne jest nie tylko obliczenie wskaźników, ale także wykorzystanie ich do analitycznego opracowania dokumentów normatywnych niezbędnych do zarządzania gospodarką.

Przegląd fundamentów naukowych i teoretycznych wskazuje na potrzebę kompleksowej analizy rozwoju gospodarczego opartego na nowoczesnych metodach. Jednak analiza metodologicznych podejść do oceny poziomu dostarczania informacji o regionalnym rozwoju gospodarczym wykazała, że wybór odpowiedniej metodologii oceny jest złożonym zadaniem.

BIBLIOGRAFIA

- Antonyuk L.L., Satsyk V.I. (2011) Production competitiveness of Ukraine's regions. *Actual Problems of Economics*, 5(119), 149-161.
- Keretsman V. Yu. (2004) To the problem of information support of regional development. *Statistics of Ukraine*, 2, 34-36.
- Kolesnik V. (2008) Regional statistics as a component of information management support. *Statistics of Ukraine*, 4, 69-73.
- Moody H. T., Puffer F. W. (1969) A Gross Regional Product Approach to Regional Model-building. *Economic Inquiry*, 7(4), first published: December 1969.
- The European System of Regional and National Accounts 2010. Eurostat. Regulation (EU) No 549/2013 21 May 2013.
- Verbitsky I. (2008) Methodical bases for developing a system of indicators for strategic planning of socio-economic development of regions. *Entrepreneurship, economy, law*, Kiev, 1, 139-143.
- www.ukrstat.gov.ua [dostęp: 12.07.2018]

**USE OF GROSS REGIONAL PRODUCT IN INTERREGIONAL
ANALYSIS OF ECONOMIC DEVELOPMENT
(ON THE EXAMPLE OF UKRAINE)**

Abstract: The article shows the possibilities of using the regional gross product in the interregional analysis of economic development (by the example of Ukraine). This analysis was carried out using the indices of the system of national accounts. On the other hand, interregional analysis based on the data of the national accounts of Ukraine. Attention is paid to the problem of the place and role of regions in the country's economy, the efficiency of production and the importance of the sector in the economy of the region. An analysis of the dynamics and structure of the gross regional product of Ukraine was also carried out.

Keywords: interregional analysis, regional gross product, methodological approaches